

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ОДАУ

проф.

Михайло БРОШКОВ

17 березня 2021 року

ПРОГРАМА

при вступі на ОПІ «Менеджмент»

для здобуття освітнього ступеня Бакалавра на другий курс

з нормативним терміном навчання

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

за спорідненими спеціальностями)

Одеса 2021

Програму фахового вступного випробування при вступі на спеціальність 073 «Менеджмент» здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» здобутого за спорідненими спеціальностями на **другий курс** (за скороченим терміном навчання) розроблено:

доктором економічних наук, професором Галиною ЗАПШОЮ;

доктором економічних наук, професором Олександром ГАЛИЦЬКИМ;

доктором економічних наук, професором Іриною КРЮКОВОЮ;

доктором наук з державного управління, професором Олексієм ДЯЧЕНКО;

кандидатом економічних наук, доцентом Ганною ДІДУР;

кандидатом економічних наук, доцентом Іриною НАЙДОЮ.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Ганна ДІДУР

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої Ради

інженерно-економічного факультету

від 23.03.2021 р. протокол № 5

Голова вченої ради _____ Лідія СМОЛЕНСЬКА

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ.....	5
1.1. Економічна теорія.....	5
1.2. Економіка підприємства	5
1.3. Бухгалтерський облік.....	6
1.4. Менеджмент.....	6
1.5. Інформаційні системи і технології.....	7
II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	10

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування за спеціальністю «Менеджмент» розроблено для здобувачів вищої освіти, які мають документ державного зразка про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень «Молодший спеціаліст» за спорідненими спеціальностями та приймають участь у конкурсі відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266.

Мета фахового вступного випробування за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітнього ступеню «Бакалавр» – виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних абітурієнтами відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за спорідненими спеціальностями.

Вступник повинен:

- **виявити** базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування: економічна теорія, економіка підприємства, бухгалтерський облік, менеджмент, інформаційні системи і технології;

- **знати** законодавство у сфері управління підприємствами, принципи управління, вміння здійснювати вибір і застосовувати відповідні методи управління, застосовуючи при цьому методичний апарат та інструментарій зазначених дисциплін;

- **продемонструвати** навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

Програма побудована за змістовними розділами. Кожен розділ програми містить перелік тем, за якими складено питання фахового іспиту, та список рекомендованої для підготовки літератури.

1. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

1.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Мета: формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

Завдання: вивчення загальних засад економічного життя суспільства; розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності.

Предмет: економічні відносини в їх єдності з продуктивними силами, політичними, ідеологічними, національними та іншими інститутами суспільства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Предмет і метод політичної економії.
2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси.
3. Економічна система суспільства. Відносини власності.
4. Форми організації суспільного виробництва.
5. Гроші. Витрати виробництва і прибуток.
6. Ринок: суть, функції та умови формування. Класифікація ринків.
7. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу.
8. Підприємство і підприємництво. Підприємництво в аграрній сфері.
9. Капітал і наймана праця. Держава, її економічні функції.
10. Форми суспільного продукту в процесі відтворення.
11. Розподіл національного доходу. Споживання і заощадження.
12. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли.
13. Зайнятість, відтворення робочої сили та відповідне державне регулювання.
14. Господарський механізм у системі регулювання суспільного виробництва.
15. Закономірності й етапи розвитку капіталістичної економічної системи.
16. Економічна система сучасного капіталізму.
17. Соціалістична економічна система та її еволюція.
18. Закономірності й особливості розвитку перехідних економік.
19. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.

1.2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Мета: надання знань з основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва.

Завдання: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потен-

ціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

Предмет: закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Підприємництво як суб'єкт господарювання. Основи підприємницької діяльності.
2. Управління підприємством. Персонал.
3. Капітал і виробничі фонди. Нематеріальні ресурси й активи.
4. Оборотні кошти.
5. Інвестиційні ресурси. Інноваційні процеси.
6. Техніко-технологічна база виробництва.
7. Організація виробництва. Виробнича і соціальна інфраструктури.
8. Регулювання, прогнозування та планування діяльності.
9. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.
10. Продуктивність, мотивація та оплата праці.
11. Витрати і ціни на продукцію.
12. Фінансово-економічні результати й ефективність діяльності.
13. Економічна безпека підприємства.
14. Реструктуризація і санація підприємств.
15. Банкрутство і ліквідація підприємств.

1.3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Мета: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Завдання: вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Предмет: загальна теорія бухгалтерського обліку.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.
2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.
3. Бухгалтерський баланс.
4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
5. Первинне спостереження, документація та інвентаризація.
6. План рахунків бухгалтерського обліку.
7. Форми бухгалтерського обліку.
8. Облік господарських процесів.
9. Основи бухгалтерської звітності.

1.4. МЕНЕДЖМЕНТ

Мета: формування системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набуття вмінь розробки й прийняття управлінських рішень.

Завдання: вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Предмет: система управління організацією.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Прийняття управлінських рішень.
3. Планування в організації.
4. Організація як функція управління.
5. Мотивація.
6. Управлінський контроль.
7. Лідерство.
8. Комунікації в системі управління організацією.
9. Ефективність управління.

1.5. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Мета: формування у майбутніх менеджерів знань і навичок щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у процесі здійснення управлінської діяльності в організації.

Основним завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань сутності інформаційних систем та їх застосування в управлінні сучасними організаціями;

Предмет: сучасні інформаційні системи і технології.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Структура та основні пристрої сучасних ПК.
2. Принципи та структура програмного забезпечення ПК. Операційна система MS Windows.
3. Системи обробки текстової інформації. Текстовий редактор MS Word.
4. Системи табличної обробки даних. Табличний процесор MS Excel.
5. Технологія створення презентацій засобами програми PowerPoint.
6. Інформаційні системи та їх роль в управлінні підприємством та економікою.
7. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення.
8. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації.
9. Інформаційні системи в економіці.
10. Сучасні підходи та організаційно-методичні основи створення ІС.
11. Інтегровані ІС. Перспективні напрями розвитку ІС.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Перелік тестових питань для вступного фахового випробування здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст», здобутого за спорідненими спеціальностями, складений на основі програмних вимог базових навчальних дисциплін підготовки бакалаврів у галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

На фахове вступне випробування вноситься перелік дисциплін, що формують систему компетенцій *молодшого спеціаліста* галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент», а саме п'ять дисциплін циклу професійної та практичної підготовки:

1. Економіка підприємства.
2. Економічна теорія.
3. Менеджмент.
4. Бухгалтерський облік.
5. Інформаційні системи і технології.

Під час випробування вступнику пропонується виконати тестове завдання, яке включає питання теоретичного характеру, що відповідають базовій частині програми. Для вступних випробувань розроблено 3 варіанти тестових завдань по 50 тестових питань в кожному. На кожне тестове питання може бути одна або декілька правильних відповідей. Для кожного варіанту розроблені ключі правильних відповідей. Кожен екзаменаційний тест зброшурується, в ньому вказується: № варіанту, тестові питання, варіанти відповідей і графа для відповідей абітурієнтом. Фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі.

Тривалість фахового вступного випробування 1,5 години (1,8 хвилини на одне тестове питання). Фахове вступне випробування оцінюється за 200 - бальною шкалою.

При тестовому контролі застосовується така система оцінювання – за кожну правильну відповідь 4 бали, невірну – 0 балів. Максимальна кількість балів за всі правильні відповіді складає – 200 балів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів	Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів
0	0	26	104
1	4	27	108
2	8	28	112
3	12	29	116
4	16	30	120
5	20	31	124
6	24	32	128
7	28	33	132
8	32	34	136
9	36	35	140
10	40	36	144
11	44	37	148
12	48	38	152
13	52	39	156
14	56	40	160
15	60	41	164
16	64	42	168
17	68	43	172
18	72	44	176
19	76	45	180
20	80	46	184
21	84	47	188
22	88	48	192
23	92	49	196
24	96	50	200
25	100		

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання Прес, 2006. 615 с.
2. Бутук О.І., Волков Н.І. Економічна теорія. Тренінг-курс. Київ: Знання, 2007. 291 с.
3. Ватаманюк Р.О. Вступ до економічної теорії. Київ: КНЕУ, 2007. 492с.
4. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. пос. Вид. 4-е, стереотип. Київ: Академія, 2009. 640 с.
5. Мочерний С.В., Скотний В.Г. Основи економічної теорії: підручник. Львів: Новий Світ - 2000, 2006. 600 с.
6. Орехівський Г.А., Орехівський В.Г. Практикум з політекономії: Навч. посібн. для самопідготовки студ. Третє видання, доповнене. Київ: Каравела, 2012. 188 с.
7. Тарасевич В.М. Економічна теорія: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 784 с.
8. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 480с.

3.2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 488 с.
3. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 304с.
4. Економіка підприємств: підручник / Горбонос Ф.В. та ін. Київ: Знання, 2010. 463 с.
5. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С.Ф. Покропивного. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: КНТЕУ, 2000. 528 с
6. Фінанси підприємств: підручник. 3-тє вид., переробл. та допов /за ред. А.М. Поддєрьогіна. Київ: КНЕУ, 2000. 450 с.
7. Фінанси підприємства: підручник / Лігоненко Л.О., Гуляєва Н.М., Гринюк Н.А. та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 491 с

3.3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

1. Лишилєнко О.В. Бухгалтерський облік: підручник. 3-тє вид., перероб. доп. Київ: Видавництво «ЦУЛ»; 2011. 670с.
2. Садовська І.Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К.Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: Видавництво «ЦУЛ», 2013. 688 с.
3. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ: Знання, 2009. 447 с.
4. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / за ред. М.В. Кужельного. Київ: Знання, 2010. 334 с.

5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2012. 496 с.

3.4. МЕНЕДЖМЕНТ

1. Дикань Н.В., Борисенко І.І. Менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 389 с.

2. Менеджмент: теорія і практика: навчальний посібник / Мазаракі А.А. та ін.; за ред. Мошека Г.Є. Київ: Атіка, 2007. 584 с.

3. Менеджмент: Підручник / Федоренко В.Г., Іткін О.Ф., Анін В.І. та ін.; За ред. В.Г. Федоренка. Київ: Алерта, 2008. 652 с.

4. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента, 3-е издание: пер. с англ. Москва: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. 672 с.

5. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основы менеджменту: підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене. Київ: «Кондор», 2008. 664 с.

6. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 312 с.

7. Хміль Ф.І. Основы менеджменту: підручник. 2-е вид. випр. доп. Київ: Академвидав. 2007. 576 с.

8. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2012. 304 с.

3.5. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

1. Войнаренко М.П., Кузьміна О.П., Янчук Т.В. Інформаційні системи в менеджменті: навчальний посібник. Вінниця: ГП Едельвейс і К, 2015. 496 с.

2. Інформаційні системи і технології в економіці і управлінні: підручник для бакалаврів / під ред. В. В. Трофімова. 4-е вид., перероб, і дод. Миколаїв: Видавництво Юрайт, 2013. 542 с.

3. Одінецов Б.Е. Інформаційні системи управління ефективністю бізнесу: підручник і практикум для бакалаврату та магістратури. Миколаїв: Видавництво Юрайт, 2015. 206 с.